

NATURRESERVAT

Välkommen till Lillehem – sandstäppen når nya höjder på Äskebjär

Fältpiplärkan är de öppna sandmarkernas karaktärsfågel. Boet byggs ofta i skydd av en grästuva.
Anthus campestris
Tawny pipit

I naturreservatet Lillehem är Äskebjär den klara höjdpunkten. Här har du utsikt över de böljande backarna i Drakamöllans naturreservat och norrut ser du Hörrödsån ringla fram genom Lillehems betesmarker, omgiven av en bård med lövträd.

Urgamla betesmarker

Även våra förfäder satte värde på Äskebjärs skönhet – på krönet ligger en bronsåldersgrav som vakar över omgivningarna. Den sandiga, lätta jorden är lättbrukad och har använts till betesmark och tillfälliga åkrar i många hundra år.

På Äskebjärs sluttningar finns den ovanliga naturtypen sandstäpp. En förutsättning för att sandstäppens växter ska klara sig är att ny kalkhaltig sand förs upp till ytan och att växttäcket inte blir för tätt – något som betesdjurens tramp och regelbundna bränningar hjälper till med.

Månhornsbaggar och läppsteklar

Många ovanliga insekter har sina bon i den sandiga, lättgrävda marken. Månhornsbaggen föder upp sina larver i kulor av kodynga som de har rullat ned i sina underjordiska bon. Läppstekeln har också sitt bo i den solvarma sanden men larven lever av flugor istället för kodynga.

Andra höjdpunkter

Rikärret intill Julebodaån skiftar i rosa när tusentals majvivor blommar på våren. I kärrets kalkrika, fuktiga miljö lever också ovanliga små snäckor, som kalkgrynsnäckan.

Den exotiska sommargyllingen håller till i lövträdens täta kronor. Den kan vara svår att få syn på men vackra sommarmorgnar i månadsskiftet maj-juni kan du höra hanens flöjtande sång.

Stor sandlilja är en typisk sandstäppsart.
Anthericum liliago

 Our forefathers also appreciated the beauty of Äskebjär – on the crest of the hill there is a Bronze Age grave which watches over the surroundings. The light, sandy soil is easily cultivated and has been used for pastures and temporary fields for many hundreds of years.

The rare sand steppe habitat is found on the slopes of Äskebjär. Sand steppe plants require particular conditions to survive. These conditions are that new chalk-rich sand is forced up to the surface and that the vegetation does not become too dense – both of which the hooves of the grazing animals and regular burning help with.

Plants such *Anthericum liliago* and *Koeleria glauca* thrive in the chalky sandy soils and many rare insects can easily dig their nests where the warm, sand lies bare.

The rich fen adjacent to the River Julebodaån shimmers pink when thousands of bird's eye primroses flower in the spring. Rare small snails such as geyer's whorl snail live in the chalk-rich, damp environment of the fen.

The exotic golden oriole bird is found in the dense crowns of the broadleaved trees. It can be difficult to spot, but on beautiful summer mornings at the turn of the month between May and June, you can hear the males' fluting whistle.

Sommargylling
Oriolus oriolus
Golden oriole

- Lövskog
Deciduous woodland
- Öppen betesmark
Open pasture
- Bete
Pasture
- Reservatsgräns
Reserve boundary
- Annat naturreservat
Other Nature Reserve
- P
Parkering
Car parking
- Grillplats
Permitted fire site
- Stätta/Grind
Stile/Gate
- Väg
Road
- Stig
Footpath
- Skåneleden
Skåneleden trail
- Här är du
You are here

Kalkkärrgrynsnäcka
Vertigo geyeri
Geyer's whorl snail

Läppstekel
Bembix rostrata
A sand wasp

Månhornsbagge
Copris lunaris
A horned dung beetle

Majviva
Primula farinosa
Bird's eye primrose

Sedan år 2023 gäller nya föreskrifter för Lillehems naturreservat. De korrekta föreskrifterna kan du läsa på webbsidan. Nya skyltar kommer att tas fram efterhand.

Naturreservatet Lillehem bildades 2015 och omfattar ca 76 ha. Syftet med reservatet är att bevara och utveckla reservatets värden avseende natur, rekreation och kulturhistoria.

Förvaltare: Stiftelsen för fritidsområden i Skåne (förvaltas av Stiftelsen Skånska Landskap)

www.lansstyrelsen.se/skane

